

บทความออนไลน์

พลังของหนังสือ *Book Power*

คอลัมน์ Education Ideas โดย คิม จงสถิตย์วัฒนา kim@nanmeebooks.com

"ในยุคโลกาภิวัตน์ คนเราจะได้พบเจอ และติดต่อกับคนต่างวัฒนธรรม จึงควรเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ต่างจากเรา เพราะการใช้ชีวิต โดยยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง อาจทำให้เกิดความขัดแย้งจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้"

คำพูดดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือ "รอบรู้ในศาสนาอิสลาม" โดย "Hui Su Lee" ที่ตอกย้ำความสำคัญของการสอนศาสนาที่หลากหลายในระบบการศึกษา เพื่อปลูกฝังเรื่องความใจกว้าง (Tolerance) ให้กับเด็กและเยาวชน

นิทานเรื่อง "กระต่ายไม่มีหู" ของ "Klaus Baumgart" เริ่มเรื่องว่ากระต่ายทุกตัวล้วนมีหู แต่มีกระต่ายตัวหนึ่งไม่มีหู ไม่มีใครยอมเป็นเพื่อนกับมันเลย ขนาดสุนัขจิ้งจอกยังไม่อยากกินมัน กระต่ายไม่มีหู จึงต้องอยู่คนเดียวตลอดเวลา ถึงแม้ว่าดิฉันไม่ได้เป็นกระต่าย ดิฉันยังเคยอยู่ในสภาวะแบบกระต่ายไม่มีหูเลยนะคะ สัตว์ที่ต่างกัน ภาษาที่ต่างกัน ฐานะทางบ้านที่ต่างกัน ศาสนาที่ต่างกัน ล้วนเป็นสิ่งที่เด็ก ๆ ทุกคนจะต้องเจอความขัดแย้งหลายประการเกิดขึ้นจากการตัดสินคนจากภายนอก เพราะฉะนั้น การฝึกเด็ก ๆ ให้รู้จักคิดวิเคราะห์จึงสำคัญมาก ในประเทศเกาหลี มีการทำหนังสือแนวปรัชญา กระตุ้นให้เด็ก ๆ ครุ่นคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาคิด เช่น หนังสือเรื่อง "สอนให้คิดด้วยตรรกะและปัญญา" โดย "Lim Byung Gab" ที่ตั้งประเด็นชวนคิดว่า...เราใช้อะไรมอง มนุษย์ไม่ได้มองด้วยตาเพียงอย่างเดียว ในหนังสือมีการพูดถึงแนวคิดของ "นอร์วูด รัสเซลส์ แชนสัน" (1924-1967) ว่า...ทุกคนไม่อาจมองเห็นสิ่งเดียวกัน เพราะการมองเห็นขึ้นอยู่กับความรู้ของแต่ละคน ถ้านำรูปเดียวกันให้ 2 คนดู แล้วถามว่าเป็นรูปอะไร ? พวกเขาจะตอบต่างกัน เพราะทั้งคู่มีความรู้แตกต่างกัน ขณะเดียวกัน ก็มีนักปรัชญาบางคนให้เห็นต่าง เพราะ "การสังเกตคือการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ซึ่งทุกคนมีเหมือนกัน ดังนั้น หากพูดในแง่รูปลักษณ์ภายนอกที่มองเห็นด้วยตาเพียงอย่างเดียว แต่ละคนจะอธิบายได้ตรงกัน" ดิฉันชอบหนังสือเล่มนี้เพราะนักเขียนนำเสนอความคิดทั้งสองทาง คอยกระตุ้นให้ต้องคิดต่อว่าแล้วเรามองเห็นความคิดได้หรือเปล่า ก่อนที่จะด่วนตัดสินใจ ในหนังสือ "ชีวิตคืออะไรนะ" โดย "Francois Vibert-Guigue" ยังบอกว่า...ทุกคนมีสิทธิ์นับถือศาสนาที่ตนชอบ หรือจะไม่นับถือศาสนาใดเลยก็ได้ เด็ก ๆ มักจะนับถือศาสนาเดียวกับพ่อแม่ แต่ถ้าพวกเขาอยากเลิก หรือเปลี่ยนศาสนาก็ทำได้ เสรีภาพนี้สำคัญมาก การเลือกเองกับการถูกบังคับนั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง "Linda K. Wertheimer" จาก Washington Post จำหวับทความว่า "โรงเรียนไม่ควรเทศ แต่ควรสอนเด็ก ๆ เกี่ยวกับศาสนา" บทความนี้บอกว่าการสอนเรื่องศาสนาต่าง ๆ ในโรงเรียน จะช่วยให้เด็ก ๆ สร้างความคิดเห็นแบบมีความรู้ และปลูกฝังให้พวกเขาเป็นพลเมืองของโลกที่มีสำนึกรู้ได้ ในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ จำเป็นที่ต้องคุยกันถึงวิธีการสอนศาสนาแบบ Best Practice จะพัฒนาครูอย่างไร ควรเริ่มสอนตั้งแต่เมื่อไร เราต้องเข้าใจว่า การสอนศาสนาในโรงเรียน ไม่ใช่แค่เป็นเรื่องที่โอเค แต่เป็นเรื่องที่ต้องทำ เพราะถึงแม้ระบบการศึกษาไม่อาจจำกัดความหลากหลายได้ แต่อย่างน้อยก็ช่วยลดระดับได้ เรามาลองยกตัวอย่างกันนะคะ หากไม่มีการสอนเรื่องศาสนาอิสลามในโรงเรียน ข่าวที่ออกมาเกี่ยวกับเหตุก่อการร้ายอย่างล้นหลามก็จะทำให้เด็ก ๆ เข้าใจผิดเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม เด็ก ๆ จะรู้ใหม่ว่าคำว่า "อิสลาม" หมายถึงความสันติ ดังนั้น หลักคำสอนของศาสนาจึงเน้นเรื่องความสันติ และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขนั่นเอง

ในหนังสือ "โรงเรียนสร้างคนดี ตอน ฉันทอยากให้เพื่อนยอมรับ" โดย "Cheon Keun-ah" บอกว่า...แม้เรากับเพื่อนจะแตกต่างกัน แต่ก็สามารถเป็นเพื่อนกันได้ เพียงแต่มีความจริงใจให้กัน ยอมรับในตัวตน ในความสามารถของ

เพื่อน อย่างไรก็ตาม ดีๆ ต้องตระหนักว่าโลกนี้มีความจริงที่ต้องเตรียมใจ ในหนังสือ "สอนให้คิดด้วยการรู้จักตนเอง และผู้อื่น" โดย "Lee Ji Ae" มีบทหนึ่งบอกว่า...ในการดำเนินชีวิตของคนเรา บางครั้งต้องประสบกับความเศร้าที่ จำเป็นต้องทำใจยอมรับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยกตัวอย่างเวลาสัตว์เลี้ยงแสนรักทรมาณจากอาการป่วยเราไม่สามารถ ป่วยแทนมันได้ หากต้องผ่าตัด เราไม่สามารถขึ้นเตียงผ่าตัดแทนมันได้เช่นกัน ถึงแม้โลกของเราจะเปิดใจกว้างมาก ขึ้น ยอมรับความแตกต่างมากขึ้น เราก็ยังคงต้องเจอกับสถานการณ์ที่โหดร้ายและอยู่ติธรรมอยู่ดี ก่อนจบ ดิฉันขอ แบ่งปันสิ่งที่ Esteve Pujol i Pons เขียนถึง "เสรีภาพ" ในหนังสือ "20 คุณธรรมสำหรับเด็กดี" "อริสโตเติล" กล่าว ไว้ว่า...มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล รู้จักคิด จินตนาการ มีสติ รู้จักการตัดสินใจ จึงทำให้เกิดเสรีภาพที่ต่างกันไป เมื่อ แต่ละคนมีความต้องการเสรีภาพไม่เหมือนกัน ไม่ยอมรับเสรีภาพของคนอื่น อยากทำอะไรก็ทำ ก็อาจทำให้เกิด ความขัดแย้งขึ้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมาย สิทธิ และหน้าที่กำกับไว้เพื่อไม่ให้แต่ละคนก้าวล้ำสิทธิและเสรีภาพซึ่งกัน และกัน อย่างไรก็ตาม บางคนไม่รู้ว่าเสรีภาพคืออะไร จึงทำให้เราไม่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเขา ได้อย่างเข้าใจ...คนที่มีความเสรีภาพ ต้องรู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตัวเองว่าต้องทำอะไร ดังนั้น เมื่อจะสอนให้เด็กเป็นคน ที่มีสิทธิเสรีภาพ ก็ต้องสอนให้เขารู้จักคิด มีสายตากว้างไกล รู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง และไม่ตกเป็นทาสความคิดของ คนอื่น และนี่ก็เป็นสิ่งที่ดิฉันอยากแบ่งปันกับทุกท่านว่า...หนังสือเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังที่จะสร้างสังคม ที่ยอมรับ และชื่นชมความแตกต่าง

ขอให้ทุกคนเพลิดเพลินกับการอ่านค่ะ

ที่มา <http://campus.sanook.com/1381065/>

